

खालील (क्यू आर कोड) स्कॅन करा...
आणि अक्षराज मीडियाच्या व्हाट्सअप चॅनल ला फॉलो करा व मिळवा सर्व घडामोडींचे अपडेट्स एकाच वेळी एकाच ठिकाणी...

Plz Scan Here

कृपया इथे स्कॅन करा

आजचा सुविचार

वेळ, सत्ता, संपत्ती आणि शरीर

साथ देवो न देवो,

परंतु चांगला स्वभाव आणि चांगले संबंध

कायम आयुष्यभर साथ देतात.

दैनिक

अचूक वेध, अचूक बातमी

अक्षराज

संपूर्ण महाराष्ट्रातून एकाच वेळी प्रसिद्ध

Email : newsaksharaj2021@gmail.com

वर्ष : ०५

अंक : २२५, पाने : ०४, किंमत : ०३ रुपये

बुलडाणा, शनिवार, दि. २८ मार्च २०२६

संपादक : विनोद कैलास गोरे

RNI NO. : MAHMAR/2022/82056

कुठे पाऊस तर कुठे गारपीट; राज्यात ३०-३१ मार्चला वादळी पावसाचा इशारा

अक्षराज : वृत्तसंकलन

दि. २७, नागपूर : राज्यातील हवामानात सध्या लक्षणीय बदल दिसून येत असून येत्या ३० आणि ३१ मार्चदरम्यान मेघगर्जनेसह वादळी पावसाची शक्यता हवामान विभागाने वर्तवली आहे. विशेषतः दुपारनंतर आभाळ दाटून येत हलका ते अतिदमदार स्वरूपाचा पाऊस, जोरदार वारे आणि काही ठिकाणी गारपीट होण्याची शक्यता व्यक्त करण्यात आली आहे.

३० मार्च...
सध्या राज्यातील अनेक भागांमध्ये अंशतः ढगाळ वातावरण आहे आणि ही परिस्थिती पुढील काही दिवस कायम राहण्याचा अंदाज आहे. कर्नाटक आणि तेलंगणा सीमेलगत असलेल्या मराठवाडा, मध्य महाराष्ट्र आणि विदर्भातील काही भागांमध्ये या बदलाचा अधिक प्रभाव जाणवू शकतो. ३० मार्च रोजी खानदेश, मराठवाडा, पश्चिम विदर्भ तसेच मध्य महाराष्ट्रातील

काही भागांमध्ये दुपारनंतर मेघगर्जनेसह पावसाची शक्यता आहे. याचबरोबर वादळी वाऱ्यांचा वेग वाढण्याची शक्यता असून विजांचा कडकडाटही होऊ शकतो.

३१ मार्च...
३१ मार्च रोजीदेखील राज्याच्या काही भागांमध्ये या अस्थिर हवामानाचा परिणाम कायम राहण्याचा अंदाज आहे. उर्वरित विदर्भातही हवामानात बदल होऊन ढगाळ वातावरणासह हलका ते मध्यम पाऊस पडू शकतो. काही ठिकाणी गारपीट होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही, त्यामुळे नागरिकांनी आणि विशेषतः शेतकऱ्यांनी सतर्क राहण्याची गरज आहे.

शेतकऱ्यांनी सतर्क राहवे दरम्यान, रब्बी हंगामातील पिकांची काढणी सध्या सुरू असल्याने शेतकऱ्यांसाठी हा काळ अत्यंत महत्त्वाचा आहे. अचानक येणाऱ्या

पावसामुळे काढणी केलेल्या पिकांचे नुकसान होऊ शकते. त्यामुळे शेतकऱ्यांनी पिके सुरक्षित ठिकाणी साठवून ठेवावीत, तसेच झाकण्यासाठी ताडपत्री किंवा इतर उपाययोजना कराव्यात, असे आवाहन कृषी विभागाने केले आहे.

तसेच वादळी वाऱ्यांपासून आणि संभाव्य गारपीटपासून पिकांचे संरक्षण करण्यासाठी आवश्यक ती खबरदारी

येणे गरजेचे आहे. हवामानातील बदल लक्षात घेता पुढील काही दिवस हवामानाचा अद्ययावत अंदाज नियमितपणे तपासून शेतीची कामे नियोजनबद्ध करण्याचा सल्ला तज्ज्ञांकडून देण्यात आला आहे. एकूणच, राज्यातील हवामान पुढील दोन दिवस अस्थिर राहण्याची शक्यता असून नागरिकांनीही सतर्क राहण्याचे आवाहन प्रशासनाने केले आहे.

आरटीई प्रवेशाकरिता ३१ मार्चपर्यंत मुदतवाढ

अक्षराज : जे. के. पोळ
दि. २७, ठाणे :

शिक्षणाचा हक्क कायद्या अंतर्गत (आरटीई) खासगी विनाअनुदानित शाळांमधील २५ टक्के राखीव प्रवेश प्रक्रियेसाठी ऑनलाईन अर्ज भरण्याची मुदत आता दि. ३१ मार्च, २०२६ पर्यंत वाढविण्यात आली आहे. पालकांना अर्ज सादर करण्यासाठी तसेच आवश्यक दुरुस्ती करण्यासाठी अतिरिक्त वेळ उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने ही मुदतवाढ देण्यात आली आहे. यापूर्वी जाहीर केल्यानुसार, पालकांना ३ ते ५ किलोमीटर अंतरावरील शाळांचे पर्याय निवडण्याची सुविधा कायम ठेवण्यात आली आहे. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाच्या निर्देशानुसार शाळेच्या अंतरासंबंधीची १ किलोमीटरची अट शिथिल करण्यात आल्यामुळे पालकांना अधिक शाळांचे पर्याय उपलब्ध झाले आहेत.

या निर्णयामुळे अधिकाधिक पात्र विद्यार्थ्यांना त्यांच्या पसंतीच्या शाळांमध्ये प्रवेश मिळण्यास मदत होणार आहे. तसेच, ज्या पालकांनी यापूर्वी ऑनलाईन अर्ज सादर केले आहेत, त्यांना अर्जांमध्ये आवश्यक दुरुस्ती करण्यासाठी 'अनकन्फर्म' करून पुन्हा 'कन्फर्म' करण्याची सुविधा पोर्टलवर उपलब्ध आहे. याबाबत पालकांना पोर्टलवरील पॉप-अप सूचनांद्वारे माहिती देण्यात येत आहे. शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद ठाणे बाळासाहेब राक्षे यांनी सांगितले की, आरटीई २५ टक्के प्रवेश प्रक्रियेत जास्तीत जास्त पात्र विद्यार्थ्यांचा समावेश व्हावा, यासाठी अर्ज भरण्याची मुदत दि. ३१ मार्च, २०२६ पर्यंत वाढविण्यात आली आहे.

पालकांनी या संधीचा लाभ घेऊन अर्ज सादर करावेत तसेच आवश्यक असल्यास दुरुस्ती करून प्रक्रिया पूर्ण करावी. तरी सर्व पात्र पालकांनी मुदतवाढीचा लाभ घेऊन नवीन अर्ज सादर करावेत किंवा पूर्वीच्या अर्जांमध्ये आवश्यक दुरुस्ती करून प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण करावी, तसेच ही माहिती अधिकाधिक पालकांपर्यंत पोहोचवावी, असे आवाहन शिक्षण विभागामार्फत करण्यात आले आहे.

ठाणे महानगरपालिकेत विविध पदांची मेगा भरती...

अक्षराज : संजय पंडित

दि. २७, ठाणे : ठाणे महानगरपालिकेतील रिक्त पदे भरण्याच्या प्रतीक्षेत असलेल्या सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी एक अत्यंत महत्त्वाची आणि आनंदाची बातमी समोर आली आहे. तांत्रिक अडथळे आणि निवडणुकांच्या आचारसंहितेमुळे गेल्या सहा महिन्यांपासून रेंगाळलेल्या १७७३ पदांच्या भरती प्रक्रियेचा मार्ग अखेर पूर्णपणे मोकळा झाला आहे. येत्या एप्रिल महिन्यापासून या प्रक्रियेला प्रत्यक्ष सुरुवात होण्याचे स्पष्ट संकेत पालिका प्रशासनाकडून मिळाले आहेत.

वास्तविक ठाणे महापालिकेने 'क' आणि 'ड' वर्गातील १७७३ रिक्त पदांसाठी ऑगस्ट २०२५ मध्ये अधिकृत जाहिरात प्रसिद्ध केली होती. मात्र, त्यानंतर लगेचच सार्वत्रिक निवडणुकांची घोषणा झाली. त्यामुळे संपूर्ण राज्यात आचारसंहिता लागू झाली. यामुळे भरती प्रक्रियेला तात्पुरता ब्रेक लागला होता. याशिवाय, आरक्षणाचे काही तांत्रिक मुद्दे आणि रिक्त पदांच्या सुधारित आराखड्यामुळे ही प्रक्रिया तब्बल सहा महिने लांबणीवर पडली होती. आता हे सर्व तांत्रिक पेच सुटले असून पालिका प्रशासनाने भरतीची फाईल पुन्हा एकदा सक्रिय केली आहे.

परिचारिका (Staff Nurse)	५५७
फायरमन (अग्निशमन)	३८९
प्रसविका (Midwife)	११७
चालक यंत्रचालक	२७७
कनिष्ठ अभियंता-२	६३
दवाखाना आया	४८
वॉर्ड बॉय	३७

येत्या एप्रिल महिन्यापासून या प्रक्रियेला प्रत्यक्ष सुरुवात होण्याचे स्पष्ट संकेत पालिका प्रशासनाकडून मिळाले आहेत. या मेगाभरतीमध्ये सर्वाधिक भर हा पालिकेच्या अत्यावश्यक सेवांवर देण्यात आला आहे. यामध्ये मुख्यत्वे खालील विभागांचा समावेश असणार आहे. यात आरोग्य विभागात डॉक्टर्स, परिचारिका,

लॅब टेक्निशियन आणि वॉर्ड बॉय यांसारख्या पदांची मोठी संख्या आहे. त्यापाठोपाठ शहराच्या वाढत्या विस्तारानुसार अग्निशमन दलात जवानांची कमतरता भासत होती. त्यामुळे अग्निशमन विभागात भरती केली जाणार आहे. तसेच 'क' वर्गातील लिपिक-टंकलेखक आणि 'ड' वर्गातील शिपाई व सफाई कामगारांची पदे भरली जातील. तसेच कनिष्ठ अभियंता आणि इतर तांत्रिक सहाय्यांची पदेही यामध्ये समाविष्ट आहेत.

दरम्यान प्राप्त मिळालेल्या माहितीनुसार, ज्या उम्रदवारांनी ऑगस्ट २०२५ मध्ये अर्ज केले होते, त्यांच्या अर्जांची छाननी प्रक्रिया आता अंतिम टप्प्यात आहे. एप्रिलच्या दुसऱ्या आठवड्यापासून परीक्षेचे वेळापत्रक जाहीर होण्याची शक्यता आहे. ही परीक्षा ऑनलाईन पद्धतीने घेतली जाणार आहे. या पारदर्शकतेसाठी नामांकित संस्थेकडे याची जबाबदारी सोपवली जाण्याची चिन्हे आहेत. या भरतीमुळे ठाणे पालिकेच्या रिक्त पदांचा प्रश्न सुटण्यास मदत होईलच, शिवाय आरोग्य आणि आपत्कालीन सेवा अधिक सक्षम होतील. गेल्या अनेक वर्षांपासून रखडलेल्या या भरतीला गती मिळाल्याने ठाण्यातील तरुण वर्गात समाधानाचे वातावरण आहे.

जनगणना २०२७ साठी तीन दिवसीय विशेष प्रशिक्षण शिबिरास उत्साहात सुरुवात

अक्षराज : वृत्तसंकलन

दि. २७, बुलडाणा : जनगणना ही केवळ आकडेवारी गोळा करण्याची प्रक्रिया नसून देशाच्या सर्वांगीण विकासासाठी धोरणे आखण्याचा मूलभूत पाया आहे. त्यामुळे प्रत्येक प्रशिक्षणाथ्याने नियमावलीचे काटेकोर पालन करत अचूक, पारदर्शक आणि विश्वासार्ह माहिती संकलित करण्यावर भर द्यावा, असे प्रतिपादन प्रधान जनगणना अधिकारी तथा जिल्हाधिकारी डॉ. किरण पाटील यांनी केले.

जनगणना २०२७ च्या पार्श्वभूमीवर, जनगणना संचालनालय व जिल्हा प्रशासन यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित तीन दिवसीय विशेष प्रशिक्षण शिबिराचा शुभारंभ आज जिल्हाधिकारी कार्यालयातील नियोजन सभागृहात करण्यात आला, त्याप्रसंगी ते बोलत होते. यावेळी निवासी उपजिल्हाधिकारी सुरेश कव्हेळे, उपविभागीय अधिकारी शरद पाटील, सहायक संचालक अजय ठाकूर, सांख्यिकी अन्वेषण विशाल दिवेकर आदी उपस्थित होते.

जिल्हाधिकारी डॉ. पाटील यांनी यावेळी नमूद केले की, जनगणना प्रक्रियेत वेळेचे आणि अचूकतेचे विशेष महत्त्व आहे. प्रत्यक्ष क्षेत्रात काम करताना कोणतीही अडचण येऊ नये, यासाठी प्रशिक्षणाथ्यांनी इन्स्ट्रक्शन मॅन्युअलचा सखोल अभ्यास करावा आणि आपल्या शंकांचे वेळीच निरसन करून घ्यावे. हे प्रशिक्षण टॉप-टू-बॉटम सर्व घटकांसाठी अत्यंत महत्त्वाचे असून, यामुळे सक्षम आणि जबाबदार मनुष्यबळ तयार होईल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

जनगणना २०२७ च्या पार्श्वभूमीवर जिल्हा प्रशासनाने आयोजित केलेल्या या विशेष प्रशिक्षण शिबिराला आजपासून उत्साहात सुरुवात झाली आहे. प्रत्यक्ष क्षेत्रात काम करताना येणाऱ्या अडचणींवर मात करण्यासाठी हे प्रशिक्षण उपयुक्त ठरणार आहे. या शिबिरातून सक्षम, सजग आणि जबाबदार मनुष्यबळ तयार होऊन आगामी जनगणना अधिक प्रभावीपणे राबविता येईल.

प्रशिक्षणादरम्यान जनगणनेची संपूर्ण प्रक्रिया टप्प्याटप्प्याने समजावून सांगण्यात आली. डिजिटल साधनांचा वापर, मोबाईल ॲपद्वारे माहिती संकलन, डेटा एंटीटील अचूकता आणि माहितीची गोपनीयता राखण्याचे नियम यावर विशेष भर देण्यात आला. तसेच प्रत्यक्ष क्षेत्रात येणाऱ्या अडचणी आणि त्यावरील उपाययोजनांबाबत सविस्तर मार्गदर्शन करण्यात आले. तज्ज्ञ मार्गदर्शकांनी प्रात्यक्षिकांच्या माध्यमातून प्रशिक्षण अधिक प्रभावी केले. प्रशिक्षणाथ्यांना प्रत्यक्ष सरावाची संधी देण्यात आली. विविध परिस्थितींमध्ये कसे कार्य करावे, याचे मार्गदर्शन करण्यात आले. सहभागींच्या शंकांचे निरसन करण्यात आले.

अशोक खरातसोबतचे हेमंत गोडसे, अतुल सावंतचे फोटो दाखवत सुषमा अंधारे संतापल्या

अक्षराज : वृत्तसंकलन

दि. २७, नाशिक : नाशिकमधील बहुचर्चित अशोक खरात प्रकरणावरून ठाकरे गटाच्या उपनेत्या सुषमा अंधारे यांनी आक्रमक पवित्रा घेतला आहे. आज त्यांनी एसआयटीची भेट घेतली. त्यानंतर आयोजित पत्रकार परिषदेत त्यांनी थेट अनेक फोटो सादर करत सत्ताधारी पक्षातील अनेक बड्या नेत्यांवर आरोप केले आहेत. हा भस्मासूर कुणी पोसला आणि त्याला आर्थिक रसद कुणी पुरवली, याची नावे आता उघड झाली पाहिजेत, अशी मागणी त्यांनी यावेळी केली.

बिनबुडाचे आरोप करणाऱ्यांनी आधी हे फोटो पाहावेत...

सत्ताध्याऱ्यांकडून होत असलेल्या आरोपांना प्रत्युत्तर देताना अंधारे म्हणाल्या की, काल कुणीतरी एक बोलघेवड्या बाई 'ताज' हॉटेलचे संदर्भ देऊन बिनबुडाचे आरोप करत होत्या. मी आज पुराव्यासकट बोलत आहे. माझ्याकडे असलेले फोटो हे केवळ योगायोग नाहीत. यात अतुल सावे दिसतायत, याचा अर्थ ते गुन्हेगार आहेत असे माझे म्हणणे नाही, पण या प्रकरणाची सखोल चौकशी झाली पाहिजे.

हेमंत गोडसे आणि एमआयडीसी कनेक्शन...

सुषमा अंधारे यांनी माजी खासदार हेमंत

गोडसे यांचे काही फोटो माध्यमांना दाखवले. त्या म्हणाल्या, हेमंत गोडसे एका फोटोत भूमिपूजन करताना दिसत आहेत. समोर नारळ आहे आणि त्यांच्यासोबत या प्रकरणातील मुख्य संशयित खरात दिसत आहे. हे भूमिपूजन सिन्नर एमआयडीसीशी संबंधित आहे. जर हे केवळ सामाजिक उपक्रम होते, तर मग तिथे एमआयडीसीचा सर्व स्टाफ काय करत होता? याचे उत्तर आता त्या बोलघेवड्या प्रवक्त्यांनी दिले पाहिजे.

दीपक केसरकरांचीही एसआयटी चौकशी व्हावी...

या प्रकरणात माजी शालेय शिक्षण मंत्री दीपक केसरकर यांचे नाव घेत अंधारे यांनी खळबळ उडवून दिली. त्यांनी एका बॅनरचा फोटो दाखवत प्रश्न उपस्थित केला की, सिन्नर तालुका औद्योगिक

सहकारी वसाहतीचा तो बॅनर आहे. तिथे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे काय काम? शिक्षण खात्याचा संबंध एमआयडीसीशी कसा काय आला? मी यासंदर्भात एसआयटीला पत्र दिले असून केसरकरांची चौकशी करण्याची मागणी केली आहे.

पुढे बोलताना त्या म्हणाल्या की, माझ्या नेत्यांबद्दल मी गॅंटी देते, पण तुम्ही या नेत्यांना कसं प्रोटेक्ट करणार आहात ते सांगा. मी अजून संशोधन करेन आणि या प्रकरणाच्या मुळाशी जाईन. मला नाशिकच नाही, तर इतरही अनेक गोष्टींचे संशोधन करायचे बाकी आहे.

चाकणकरांच्या भूमिकेवर प्रश्नचिन्ह...

राज्य महिला आयोगाच्या अध्यक्षा रूपाली चाकणकर यांच्यावरही अंधारे यांनी निशाणा साधला. चाकणकर म्हणतात की त्या केवळ सामाजिक उपक्रम साठी भेटत होत्या. पण एका फोटोत कॅबिनेट मंत्री शांत उभे आहेत आणि स्वयंघोषित राज्यमंत्री पदाचा दर्जा लावणाऱ्या बाईचा सत्कार होतोय, बाजूला खरात उभा आहे. 'ये रिश्ता क्या कहलाता है?' हे आता स्पष्ट व्हायला हवे, असे त्या म्हणाल्या. या सर्व फोटोंचे इनपुट आपण एसआयटीकडे सोपवले असून, या प्रकरणातील 'मास्टरमाइंड' कोण आहे हे समोर आणल्याशिवाय शांत बसणार नाही, असा इशारा यावेळी सुषमा अंधारे यांनी दिला आहे.

संपादकीय

भक्ती की भ्रम?

अशोक खरात या भोंदू बाबांच्या कृष्णकृत्यांच्या एकेक कहाण्या बाहेर येत आहेत. त्या इतक्या लाजिरवाण्या आणि विकृत आहेत की ऐकायलाही आणि पाहायलाही मन धजवत नाही. लोकांच्या शब्दांचा गैरवापर घेऊन एखादा माणूस इतका नीचपणा कसा करू शकतो, असा प्रश्न सामान्य जणांना नक्कीच पडतो.

लोक स्वतःच्या प्रापंचिक, व्यावसायिक अडचणींमधून किंवा पापमुक्तीसाठी अशा बाबांच्या वळकणीला लागतात. वर्षानुवर्षे विविध संकटामधून मार्ग सापडत नाही; अशा वेळी कोणी तरी या अशा भोंदू बाबांचा सल्ला देतो. मग मुंब्यासारखे एक-एक करून वेगवेगळ्या अपेक्षांनी भक्तगण वाढत जातात. एखाद्याची महत्त्वाकांक्षा इतकी वाढलेली असते की अपेक्षित यश मिळवण्यासाठी ते कोणत्याही थराला जाऊ शकतात. अशा लोकांना जर अघोरी विद्या करणाऱ्या भोंदू बाबांचा पत्ता लागला, तर ते त्यांचे निष्ठावान भक्त बनतात. भोंदू बाबा आपल्या शब्दजाळ्यात अनेक पीडित, अति महत्त्वाकांक्षी आणि अडचणीत सापडलेल्या लोकांना अडकवतात. कोळ्याच्या जाळ्यात अडकलेल्या किड्याप्रमाणे, हे लोक त्यांच्या जाळ्यात अडकतात. त्यांचे आर्थिक, शारीरिक आणि मानसिक शोषण केले जाते. पीडित व्यक्तींना तोंड उघडताही येत नाही; ते मानसिक गुलाम बनतात. खरं तर हे तथ्याकथित बुवा, बाबा, स्वामी, महाराज, मात्रिक, देवकृषी, संत-महंत स्वतःच्या तथ्याकथित दैवी शक्तींचा दिखावा करून लोकांची दिशाभूल करण्याचा धंदा करत असतात. या भोंदू बाबांच्या अन्यायाला सर्वांत आधी महिला बळी पडतात. आपल्या समाजात महिलांच्या मानसिक आधारासाठी सक्षम यंत्रणा नसल्याने, त्या अशा बाबांच्या सत्संग, प्रवचन आणि सहवासाचा आधार घेतात. यातून काही वेळा त्यांचे लैंगिक शोषणही होते. आपण कोणत्या तरी सम हाचा भाग आहोत ही भावना माणसाला समाधान देते. मोठ्या भक्तगणामध्ये आपण आहोत, याचा आनंद घेत लोक त्यात गुंतत जातात आणि बाबांचा प्रभाव वाढत जातो. खरे-खोटे, इष्ट-अनिष्ट याचा डोळसपणे विचार करण्याची सवय समाजात कमी असल्यामुळे बुवाबाजीला खतपाणी मिळते. राजकीय व्यक्ती आणि भोंदू बाबा यांच्यातील संबंध समाजाची दशा आणि दिशा विचवत आहेत. शिष्य बनून सामाजिक प्रतिष्ठा मिळवणारे राजकारणी आणि त्यांना पाठिंबा देणारे बाबादोऱ्यांसाठी फायदा होतो. पैसा, सत्ता, प्रसारमाध्यमे, गुंडगिरी आणि दहशत या सर्व गोष्टी भोंदू बाबांच्या हातात असतात. त्यामुळे त्यांच्या विरोधात आवाज उठवणाऱ्यांची गळचेपी होते. बुवाबाजी रूजण्यामागे दोन महत्त्वाचे आधार आहेत-कर्मसिद्धांत आणि चमत्कार. चांगल्या कर्मांचे चांगले फळ आणि वाईट कर्मांचे वाईट परिणाम हा सिद्धांत मान्य असला तरी, नेमेके चांगले आणि वाईट काय याबाबत स्पष्टता नसते. चमत्कार करणाऱ्या व्यक्तीबद्दल लोकांमध्ये आदर, पूज्यभाव आणि श्रेष्ठत्वाची भावना निर्माण होते. विज्ञान शिकलेले लोकही या चमत्कारांपुढे नतमस्तक होतात. प्रार्थना, प्रवचने, गुरुभक्ती आणि पारायण यामधून शिष्यांना संसारातील चिंता विसरण्याचा मार्ग मिळतो. गुरुपरंपरा ही आपल्या संस्कृतीचा महत्त्वाचा भाग असली, तरी भोंदू बाबा तिचा गैरवापर करून स्वतःची प्रतिष्ठा वाढवतात. आपल्या देशातील संतांनी धर्माच्या माध्यमातून मानवतेचा मार्ग दाखवला, कृतिशील आचरणाची शिकवण दिली. पण भोंदू बाबा व्यक्तीपूजेला खतपाणी घालून लोकांना अंधानुकरणकडे नेतात आणि सत्ताधीशांसह एकूण सर्व समाजावर आपला प्रभाव निर्माण करतात. बुवाबाजीला शरण जाणे ही घातक अंधश्रद्धा आहे. यामुळे निर्माण होणारी पैसा, सत्ता आणि दहशतीची साखळी समाजासाठी धोकादायक आहे. राजकारण्यांनी अशा बाबांना शरण जाणे हे लोकशाहीसाठीही घातक आहे.

अशा काळात भारतीय संविधानाने दिलेल्या वैज्ञानिक दृष्टिकोनाच्या कर्तव्याची जाणीव समाजाला करून देणे अत्यंत आवश्यक आहे. प्रत्येक नागरिकाने शोधक बुद्धी, सुधारणावाद आणि मानवतावाद यांचा स्वीकार केला पाहिजे. बुवाबाजीला शरण जाणे म्हणजे आपल्या घटनात्मक कर्तव्याला तिलांजली देणे होय.

ऐसे कैसे झाले भोंदू कर्म करूनी म्हणती साधू! अंगा लावुनिया राख, डोळे झाकुनी करतो पाप। दावी वैराग्याची कळा, भोगी विषयांचा सोहळा। तुका म्हणे सांगो किती, जळो तयांची संगती। संत तुकाराम महाराजांनी दिलेला हा इशारा आजही तितकाच लागू आहे. महात्मा फुले यांनीही 'शेतकऱ्याचा असूड'मधून अशाच भोंदूगिरीवर कठोर प्रहार केला होता. आज गरज आहे ती अंधश्रद्धेच्या अंधारातून बाहेर पडण्याची, विवेकाच्या प्रकाशात उभे राहण्याची आणि आपली भक्ती ही भक्ती आहे की भ्रम आहे हे पाहण्याची.

- किशोर जाधव

अनुसूचित जातींचे अ,ब,क,ड वर्गीकरण : सामाजिक न्याय की शासनाचे सूक्ष्म षडयंत्र

भारतीय लोकशाहीत 'सामाजिक न्याय' हा केवळ शब्द नाही, तर तो संविधानाने दिलेला नैतिक आदेश आहे. पण हा आदेश प्रत्यक्षात किती पाळला जातो? अनुसूचित जातींना दिलेल्या आरक्षणाचा लाभ सर्व घटकांपर्यंत पोहोचतो का, की तो काही मोजक्यांच्याच हातात केंद्रित झाला आहे? या पार्श्वभूमीवर अ, ब, क, ड असे उपवर्गीकरण करण्याचा प्रस्ताव समोर येतो आणि एक अस्वस्थ करणारा प्रश्न उभा राहतो. हे खरोखरच न्यायाचा विस्तार आहे, की समाजातील एकजूट कमकुवत करण्याचा सूक्ष्म राजकीय प्रयोग? अनुसूचित जाती हा एकसंध, समरूपी गट आहे, ही कल्पना वास्तवाशी विसंगत आहे. या वर्गात सामाजिक, शैक्षणिक आणि आर्थिक पातळीवर प्रचंड विषमता आहे. काही जातींनी शिक्षण, नोकरी आणि सत्तेच्या प्रवेशद्वारांवर आपली ठाम छाप निर्माण केली आहे; तर काही जाती अजूनही उपेक्षा, दारिद्र्य आणि संधीअभावी अंधारात चाचपडत आहेत. परिणामी, आरक्षणाचा लाभ काही मर्यादित गटांमध्येच केंद्रीत राहिल्याची टीका केवळ राजकीय नाही, तर सामाजिक वास्तवावर आधारित आहे. या पार्श्वभूमीवर वर्गीकरणाचा विचार पुढे येणे स्वाभाविक आहे.

वर्गीकरणाचे समर्थक एक मूलभूत तत्त्व मांडतात, समानता म्हणजे सर्वांना सारखे देणे नव्हे, तर ज्यांना जास्त गरज आहे त्यांना अधिक देणे. ही भूमिका सामाजिक न्यायाच्या मूळ तत्त्वाशी सुसंगत आहे. कारण आजही काही अनुसूचित जाती शिक्षण, आरोग्य आणि रोजगाराच्या मूलभूत संधींपासून वंचित आहेत. अशा परिस्थितीत, जर आरक्षणाचा म ठेवा वाटा आधीच सक्षम झालेल्या घटकांकडेच गेला, तर उर्वरित घटकांसाठी न्यायाची संकल्पना केवळ कागदावरच उरते. अ, ब, क, ड वर्गीकरणामुळे सर्वांत मागासलेल्या घटकांना प्राधान्य मिळू शकते, आरक्षणाचे लाभ अधिक संतुलित रीतीने वाटले जाऊ शकतात आणि सामाजिक समावेशनाला खऱ्या अर्थाने चालना मिळू शकते. म्हणूनच काहीसाठी हे धोरण म्हणजे न्यायाच्या नव्या अध्यायाची सुरुवात आहे.

मात्र, या धोरणाकडे संशयाच्या नजरेने

पाहणाऱ्यांची संख्या कमी नाही. त्यांचा सरळ आरोप आहे. हे वर्गीकरण म्हणजे अनुसूचित जातींच्या एकजूटीवर घाला घालण्याचा प्रयत्न आहे. इतिहास साक्षी आहे की, एकजूट असलेला समाज हा राजकीयदृष्ट्या प्रभावी असतो. त्यामूळे त्यात फूट पाडणे हे सत्ताधऱ्यांसाठी सोयीचे ठरते. अ, ब, क, ड या वर्गीकरणामुळे जातींमध्ये स्पर्धा, असूया आणि संघर्ष वाढण्याची भीती व्यक्त केली जाते. याहून महत्त्वाचे म्हणजे वर्गीकरणाचे निकष कोण ठरवणार? त्यात पारदर्शकता असेल का? आणि सर्वांत महत्त्वाचे राजकीय हस्तक्षेप टाळला जाईल का? हे प्रश्न अनुत्तरित राहिल्यास, हे धोरण न्याय नव्हे, तर नियोजित विभाजन ठरू शकते.

या प्रश्नावर सर्वोच्च न्यायालयानेही महत्त्वपूर्ण भूमिका मांडली आहे. राज्यांना उपवर्गीकरणाचा अधिकार असला, तरी तो ठोस, वस्तुनिष्ठ आणि वैज्ञानिक आकडेवारीवर आधारित असला पाहिजे, असा स्पष्ट निर्देश न्यायालयाने दिला आहे. घटनेतील कलम १४ आणि १६ यांचा विचार करता, कोणतेही वर्गीकरण हे तर्कसंगत आणि न्याय्य असले पाहिजे. अन्यथा, ते घटनाबाह्य ठरू शकते. यातून एक गोष्ट स्पष्ट होते. भावना, राजकारण आणि घोषणापेक्षा तथ्य आणि पुरावे अधिक महत्त्वाचे आहेत. या संपूर्ण वादात सर्वांत महत्त्वाचा आवाज कोणाचा आहे? तर

तो तळागाळातील समाजाचा. अनेक अत्यंत मागासलेल्या जातींना वाटते की, आरक्षणाचा लाभ त्यांच्या दारात कधीच पोहोचला नाही. त्यांच्यासाठी वर्गीकरण म्हणजे पहिल्यांदाच दिसलेली संधी आहे. पण दुसरीकडे, काही प्रगत घटकांना भीती वाटते की, त्यांच्या मेहनतीने मिळवलेल्या संधींवर गदा येईल. त्यामुळे हा संघर्ष केवळ धोरणात्मक नाही; तो अस्तित्त्व, ओळख आणि स्वाभिमानाचा संघर्ष बनतो.

कोणतेही धोरण त्याच्या उद्देशाने नव्हे, तर अंमलबजावणीने मोजले जाते. जर शासनाने पारदर्शकता, वैज्ञानिक दृष्टिकोन आणि निष्पक्षता यांचा अवलंब केला, तर हे वर्गीकरण खऱ्या अर्थाने सामाजिक न्यायाचे साधन ठरू शकते. पण जर त्यामागे मतांचे गणित, सत्तेची आकांक्षा आणि समाजात फूट पाडण्याचा हेतू असेल, तर हे धोरण लोकशाहीच्या आत्म्यालाच तडा देणारे ठरेल. या वादातून मार्ग काढण्यासाठी काही ठोस पावले आवश्यक आहेत. सर्वसमावेशक आणि अद्ययावत डेटा संकलन करावे. स्वतंत्र, निष्पक्ष आयोगाची स्थापना करणे. कालबद्ध पुनरावलोकनाची यंत्रणा आणि समाजातील विविध घटकांमध्ये संवाद आणि विश्वास निर्माण करणे. अनुसूचित जातींचे अ, ब, क, ड वर्गीकरण हा केवळ प्रशासकीय निर्णय नाही; तो भारतीय समाजाच्या नैतिकतेची परीक्षा आहे.

जर हे धोरण खरोखरच सर्वांत वंचित घटकांना न्याय देणार असेल, तर ते नक्कीच स्वागतार्ह आहे. पण जर ते समाजात फूट पाडण्याचे, राजकीय फायद्यासाठी वापरण्याचे साधन ठरणार असेल, तर त्याला ठाम विरोध करणे हीच खरी लोकशाही ठरेल. शेवटी, प्रश्न वर्गीकरणाचा नाही तर तो न्यायाच्या प्रामाणिकतेचा आहे आणि त्या प्रामाणिकतेची परीक्षा आता सरकारसोबतच संपूर्ण समाजालाही द्यावी लागणार आहे.

आज गरज आहे ती घोषणांची नाही, तर प्रामाणिकतेची. जर अ, ब, क, ड वर्गीकरणाच्या माध्यमातून खरोखरच सर्वांत वंचित घटकांना न्याय मिळणार असेल, तर त्याचे स्वागत करण्यास कुणालाही हरकत नसावी. पण जर हा प्रयोग समाजातील एकजूट खिळखिळी करून राजकीय फायद्याची पायाभरणी करण्यासाठी रचला गेला असेल, तर तो लोकशाहीसाठी धोक्याची घंटा ठरेल. सत्ताधऱ्यांनी हे लक्षात ठेवले पाहिजे की, वंचितांना न्याय देणे म्हणजे केवळ धोरण आखणे नाही, तर विश्वास निर्माण करणे आहे आणि जर हा विश्वासच दास्यल्ला, तर वर्गीकरणाचे हे गणित केवळ कागदावरच राहील; पण समाजात निर्माण होणारी दरी मात्र पिढ्यान्पिढ्या भरून निघणार नाही.

- प्रविण बागडे
नागपूर, १९२३६२०११९

निरोप

निरोपाच्याभाषणांत पाळावे लागते पथ्य वागाथोडेसे संयमाने अनावृत्त नको सत्य

सगुणवर्णन करताना घुसडे मध्येच असत्य द्वयर्थी शब्द चपखल वापरतात कुणीब्रात्य

न घडलेअनुभव सांगे असूद्या घटनाअतथ्य पाहण्यांस निरोपदेता कितीकराल आतिथ्य

परतं येतीलं पुन्हा सर पाहूनी आपले अगत्य कळत नाहीयं कुणाचे कोण करतोय सारथ्य

कविताशेर जमवलेले कुणी पुरवले साहित्य पडद्याआड झाकलेले वर्णन सांगता अकथ्य

तपशील मांडे उत्साहे काय केले कृत्याकृत्य आधी भांड भांडले जे आता झाले कृतकृत्य

जिव्हा पूर्ण मुक्त केली मन माने तसे करे नृत्य आगळेवेगळे रे भाषण ही संधी ना मिळे नित्य

- हेमंत मुसरीफ, पुणे.
९७३०३०६९९६

घटस्फोटांचे वाढते प्रमाण चिंताजनक !

विवाह पृथ्वीतलावर होत असले, तरी जोडीदारांच्या गाठी या स्वर्गातच बांधल्या जातात अशी समजूत भारतीयांत पूर्वापार चालत आली आहे. त्यामुळे घटस्फोट हा शब्द भारतीय शब्दकोशात कुठेही सापडत नाही. विवाह संस्काराच्या माध्यम तून सात जन्माची गाठ बांधली जाते, या संस्कारात देवाब्रह्मणांच्या साक्षीने जन्मभर एकमेकांशी प्रामाणिक राहण्याचे, एकमेकांची काळजी घेण्याचे वचन दिले आणि घेतले जाते. या पवित्र संस्काराने बद्ध झालेले उभयता आयुष्यात येणाऱ्या सुखदुःखाच्या प्रसंगांना नेटाने सामोरे जातात. जीवनाच्या प्रत्येक टप्प्यावर एकमेकांना साथ देत संसाराचे गाडे हाकतात.

गेल्या काही वर्षांत भारतीय तरुणांवर पाश्चात्य संस्कृतीचा प्रभाव मोठ्या प्रमाणात दिसून येतो. भारतात वाढत जाणारे घटस्फोटांचे प्रमाणही याचीच फलश्रुती आहे असे म्हटल्यास वागणे ठरणार नाही, नॅशनल फॅमिली हेल्थ सर्व्हेनुसार भारतात साधारणतः २० वर्षांपूर्वी ०.६% विवाहित महिला घटस्फोटित किंवा विभक्त होत्या, आता हे प्रमाण १% झाले आहे. पुणे स्टडी १९८६-८७ नुसार, घटस्फोटांच्या प्रकरणांपैकी ६७ टक्के खटले पतींनी दाखल केले होते नवीन आकडेवारीनुसार घटस्फोट घेण्यासाठी खटले दाखल करणाऱ्यांमध्ये ५८% महिला आहेत. मुंबई फॅमिली कोर्टाच्या एका अभ्यासानुसार, ४०% प्रकरणांत लग्नानंतर ३ वर्षांतच संबंध दुरावतात. घटस्फोट मागणाऱ्या महिला बऱ्याचदा २५ ते ३४ वयोगटातील असतात. दरवर्षी घटस्फोटांची जेव्हाही प्रकरणे न्यायालयात निकाली काढली जातात, तेव्हाही किंवा त्याहून अधिक नवीन प्रकरणे न्यायालयांत नव्याने प्रविष्ट केली जातात. त्यामुळे येणाऱ्या काळात देशाची कुटुंबव्यवस्था संकटात येण्याची चिन्हे दिसू लागली आहेत. तरुण पत्नी पती विभक्त झाल्याने सर्वाधिक परिणाम त्यांच्या अपत्यांवर होतात. अशा अपत्यांमध्ये एकलकोंडेपणा, द्वेष, चिडचिड करणे, सूडभावनेने वागणे यांसारखे दोष प्रकर्षाने दिसून येतात. घटस्फोटित पालकांची मुले नकळतपणे गुन्हेगारीकडे वळत असल्याचे निरीक्षणही

अहवालात नोंदवण्यात आले आहे. पश्चिमी देशांच्या तुलनेने भारतात होणाऱ्या घटस्फोटांची टक्केवारी कमी असली, तरी आज या प्रकारांवर नियंत्रण आणले नाही, तर भविष्यात ती भीषण स्वरूप धारण करू शकते, ज्याचा परिणाम सामाजिक व्यवस्थेवर होऊ शकतो. विवाह करताना प्रत्येक मुलामुलीने आपल्या भावी आयुष्याबद्दल अनेक स्वप्ने रंगवलेली असतात या स्वप्नांचा चुराडा करणारा घटस्फोट कुणालाही नको असतो; मात्र तो आयुष्यात येण्यामागे कारणेही तितकी गंभीर असू शकतात.

शहरासारख्या ठिकाणी राहणाऱ्या जोडप्यांमध्ये ग्रामीण भागाच्या तुलनेत घटस्फोटांचे प्रमाण अधिक आहे. शहरी भागात राहणारे बहुतांश तरुण पती पत्नी दोघेही नोकरी किंवा व्यवसाय करणारे आणि बऱ्यापैकी धन कमावणारे असतात. कार्यालयात उच्च पदावर असताना इतरांकडून मिळणारा मानसन्मान, सुधारित राहणीमान यामुळे राहणीमानाचा आणि पदाचा काही प्रमाणात अहंकार निर्माण होऊ लागतो. घरी जोडीदाराकडूनही अशाच सन्मानाची अपेक्षा केली जाते. तो तितक्या प्रमाणात न मिळाल्यास लहान सहान प्रसंगांतून खटके उडू लागतात. खटक्यांचे रूपांतर वादात होते. कधी कधी हे वाद विकोपाला पोहोचतात. सातत्याने असे प्रसंग घडू लागल्यास जोडीदारासोबत राहणे नकोसे वाटू लागते. माघार घेण्याची सवय नसल्याने वितुष्ट वाढत जाऊन प्रकरण घटस्फोटापर्यंत पोहोचते. नोकरीच्या निमित्ताने कार्यालयातील सहकारी तसेच कार्यालयाशी संबंधित व्यक्ती यांच्याशी सातत्याने संपर्क येत असल्याने काही वेळा पती किंवा पत्नीचे विवाहबाह्य संबंध निर्माण होतात ज्यामुळे जोडीदारात वाद होऊन नात्यात भेग निर्माण होते. काहीवेळा विवाहाआधी घडलेले प्रसंग, आजार किंवा जीवनातील एखादी गंभीर घटना याविषयी समोरच्यांशी मोकळेपणाने बोलले जात नाही. या गोष्टी विवाहानंतर लक्षात आल्यावर विश्वासघाताची भावना मनात निर्माण होऊन नात्यातील जवळीकता लोप पावू लागते. ज्याचे पर्यायसात पुढे वादांत आणि भांडणांत होऊन प्रकरण न्यायालयापर्यंत जाते. आंतरजातीय

किंवा आंतरधर्मीय विवाहांना सरकाकडून प्रोत्साहन आणि संरक्षण दिले जात असले, तरी विवाहानंतर अचानक बदललेले राहणीमान, तेथील चालीरीती, खाण्या पिण्याच्या सवयी यांचा स्वीकार करताना संघर्ष होतो. आंतरधर्मीय विवाह करताना काहीवेळा जोडीदारावर धर्मपरिवर्तन करण्यास सक्ती केली जाते. असे विवाहही फार काळ टिकत नाहीत. याखेरीज पती पत्नीची मानसिक स्थिती, त्यांच्या सवयी, वागण्या बोलण्याच्या पद्धती, परस्परांच्या नातेवाईकांशी असलेली वर्तणूक यासुद्धा काही प्रमाणात घटस्फोटास कारणीभूत ठरू लागल्या आहेत. जोडीदाराला असलेली व्यसने त्याचा मित्रवर्ग यागोष्टीही लग्नाआधी ज्ञात नसल्यास गंभीर वादास कारणीभूत ठरतात.

पतिपत्नीचे नाते बहरण्यासाठी एकमेकांना समजून घेणे, एकमेकांना गुणदोषांसह स्वीकारणे, परस्परांशी मनमोकळेपणाने बोलणे, एकमेकांना प्रोत्साहन देणे, आवश्यक तिथे तडजोड करणे, माघार घेणे, परस्परांमध्ये विश्वासाचे नाते निर्माण करणे या गोष्टी प्राथमिक टप्प्यावर अत्यंत आवश्यक असतात. आपला अहंकार जपत राहिल्यास लहान सहान प्रकरणात विनाकारण मनात क्लेश निर्माण होऊन नात्यातील प्रेम लोप पावू लागते. आताच्या पिढीवर अनैतिकता पसरवणारे चित्रपट, कुटुंबव्यवस्थेला छेद देणाऱ्या मालिका, वासनांधतेने भरलेल्या वेब सिरीज यांचा प्रभाव अधिक आहे. विवाहसंस्था आणि कुटुंबव्यवस्था यांना तुच्छ लेखनाच्या या चित्रपट-मालिकांमध्ये विवाहबाह्य संबंध, गृहकलह, घटस्फोट यांसारखे विषय चवीने चघळले जातात. लिव्ह इन रिलेशनिशिपसारख्या पाश्चिमात्य विकृतीला देशात कायद्याचे संरक्षण असल्याने घटस्फोट घेणे किंवा एक जोडीदार असताना दुसऱ्यासोबत राहणे आजच्या आधुनिक म्हणवणाऱ्या पिढीला तितकेसे चुकीचेही वाटत नाही. भारतीय कुटुंब व्यवस्था टिकवायची असेल, तर या व्यवस्थेचे लाभ महाविद्यालयीन शिक्षणातून शिकवले जायला हवेत त्यासोबतच चित्रपट, मालिका, वेब सिरीज यांतून भारतीय संस्कृतीला छेद देणारे प्रसंग, कथानक, संवाद यांवर निर्बंध आणणे आज आवश्यक बनू लागले आहे.

जगन घाणेकर, घाटकोपर, मुंबई
संपर्क क्रमांक : ९६६४५५९७८०

थोडक्यात

प्रहारच्यावतीने राज्यस्तरीय कार्यकर्ता कार्यशाळेचे आयोजन

अक्षराज : प्रमोद डफळ

दि.२७, राहुरी (अहिल्यानगर) : प्रहार जनशक्ती पक्षाच्या वतीने दिनांक २९ व ३० मार्च रोजी इमामपूर (अहिल्यानगर) येथे प्रहार करिअर अकॅडमी परिसरात राज्यस्तरीय पदाधिकारी व कार्यकर्त्यांची कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली आहे. या कार्यशाळेला प्रहार संघटनेचे संस्थापक अध्यक्ष तथा माजी राज्यमंत्री बच्चू कडू यांच्या नेतृत्वाखाली आयोजन करण्यात आले असून, प्रहार कार्याध्यक्ष बल्लूभाऊ जवळवाळ व राज्याध्यक्ष धर्मेंद्र सातव यांची प्रमुख उपस्थिती राहणार आहे. दोन दिवस चालणाऱ्या या कार्यशाळेत बच्चू कडू स्वतः कार्यकर्त्यांना मार्गदर्शन व प्रशिक्षण देणार असून संघटनेच्या आगामी आंदोलनांबाबत सखोल चर्चा करून महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतले जाणार आहेत. राज्यभरातील पदाधिकारी व कार्यकर्त्यांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहावे, असे आवाहन आयोजकांनी केले आहे. या कार्यशाळेसाठी प्रहार जनशक्ती पक्षाचे जिल्हाध्यक्ष विनोद सिंग परदेशी, प्रहार दिव्यांग संघटनेचे राज्य उपाध्यक्ष लक्ष्मणराव पोळके, जिल्हाध्यक्ष मधुकर घाडगे, जिल्हा महिला अध्यक्ष लक्ष्मीताई देशमुख, जिल्हा सचिव हमीदभाई शेख, जिल्हा सल्लागार सलीमभाई शेख, जिल्हा संपर्कप्रमुख पांडुरंग कासार, जिल्हा समन्वयक आप्पासाहेब ढोकणे व जिल्हा प्रसिद्धीप्रमुख पोपटराव शेळके यांनी संयुक्त आवाहन केले आहे. प्रत्येक तालुक्यातून किमान १०० दिव्यांग बांधवांसह कार्यकर्त्यांनी सहभागी व्हावे, असेही आवाहन करण्यात आले आहे. कार्यशाळेदरम्यान प्रहार करिअर अकॅडमी व ज्युनियर कॉलेजचे उद्घाटन बच्चू कडू यांच्या हस्ते होणार असून, प्रत्येक तालुक्यातील एका सक्रिय कार्यकर्त्यांचा विशेष सन्मानही करण्यात येणार आहे. दरम्यान, निष्क्रिय पदाधिकाऱ्यांच्या जागी नवीन दिव्यांग कार्यकर्त्यांना संधी देण्याचा निर्णयही यावेळी घेतला जाणार असल्याची माहिती आयोजकांनी दिली. कार्यक्रमस्थळी उपस्थितांसाठी दोन दिवस राहण्याची व जेवणाची व्यवस्था करण्यात आली आहे.

बोरी येथून चोरीच्या ट्रकप्रकरणे पोलीस अधीक्षकांना तक्रार; १५ दिवसांनंतर ही कारवाई नाही

अक्षराज : रहीम कोकर

दि.२७, जिंतूर (परभणी) : जिंतूर तालुक्यातील बोरी येथील रहिवासी शेख अलताफ शेख रब्बीर यांनी चोरीप्रकरणे पोलीसांकडे १५ दिवस उलटूनही कोणतीही आरोप त्यांनी केला आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, CK 7239) क्रमांकाचा Eicher रोजी रात्री त्यांच्या घरासमोरून तक्रार त्यांनी बोरी पोलीस होती. मात्र, तक्रारीनंतरही कार्यवाही किंवा तपासाची प्रगती दिसून आलेली नाही.

त्यांच्या एवढलहशअं ट्रक गंभीर तक्रार केली असून, ठोस कारवाई न झाल्याचा शेख अलताफ यांचा (MH15 ट्रक दि. ०९ मार्च २०२६ चोरीला गेला. या घटनेची ठाण्यात तत्काळ नोंदवली अद्याप कोणतीही ठोस

सदर ट्रक हा त्यांच्या उपजीविकेचा मुख्य आधार असल्यामुळे चोरीमुळे त्यांना मोठा आर्थिक फटका बसत असल्याचे त्यांनी सांगितले. त्यामुळे या प्रकरणाची गांभीर्येने दखल घेऊन त्वरित तपास करून चोरीला गेलेला ट्रक शोधून काढावा, अशी मागणी त्यांनी पोलीस अधीक्षक, परभणी यांच्याकडे लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे. तसेच, या निवेदनासोबत त्यांनी बोरी पोलीस ठाण्यात दिलेल्या तक्रारीची व एफ.आय.आर.ची प्रतही जोडलेली आहे. या प्रकरणात पोलीस प्रशासन काय भूमिका घेते, याकडे नागरिकांचे लक्ष लागले आहे.

सोयगाव शहरात श्री पंचमुखी हनुमान मूर्ती स्थापना व कळसरोहन

अक्षराज : पूनम परदेशी

दि.२७, सोयगाव (छ.संभाजीनगर) : सोयगाव शहरातील संत ज्ञानेश्वर महाविद्यालय परिसरात श्री पंचमुखी हनुमान मूर्ती स्थापना व कळसरोहन कार्यक्रम संपन्न झाला असून या स्थापनेसाठी श्रीक्षेत्र मुडेश्वर संस्थान येथील महंत ह.भ.प श्री ओमकार गिरीजी महाराज, ह.भ.प चिदानंद महाराज, ह.भ.प राजेंद्र महाराज साबळे, ह.भ.प प्रेमगिरी महाराज, ह.भ.प पुंडलिक महाराज हे हजर होते. यावेळी सतत तीन दिवस होम हवन हभप मोरे गुरुजी (राक्षसभुवन) यांच्या नेतृत्वाखाली झाले. यावेळी मुख्य यजमान म्हणून ह.भ.प रंगनाथ नाना काळे व रवींद्र पंडित काळे, ह.भ.प ज्योतीताई रंगनाथ काळे यांनी व गावातील नागरिकांनी होम हवन पूजेत सहभाग घेतला होता. श्री पंचमुखी हनुमान मूर्ती व कळसरोहन झाल्यावर महाप्रसाद चा कार्यक्रम ठेवण्यात आला होता. हा कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी सर्व गावकरी मंडळींनी यशस्वी हातभार लावला.

महाराष्ट्रात कुपोषण विरुद्ध निर्णायक पाऊल

अक्षराज : प्रतिनिधी

दि.२७, मुंबई : राज्यातील कुपोषणावर प्रभावी नियंत्रण मिळवून महिला व बालकांच्या आरोग्य आणि पोषणात लक्षणीय सुधारणा घडवून आणण्याच्या दिशेने महाराष्ट्राचे महत्त्वपूर्ण पाऊल टाकले आहे. महिला व बाल विकास विभाग आणि चिल्ड्रन्स इन्व्हेस्टमेंट फंड फाउंडेशन (CIFF) यांच्यात ५ वर्षांचा सामंजस्य करार (चेण) करण्यात आला असून, या भागीदारीमुळे मातृ व बाल पोषण निर्देशांकात मोठी उंची गाठली जाईल, असा विश्वास मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी व्यक्त केला आहे. महिला व बाल विकास विभागाचे सचिव डॉ. अनुपकुमार यादव यांच्या उपस्थितीत हा करार झाला. यावेळी तर्फे चिल्ड्रन्स इन्व्हेस्टमेंट फंड फाउंडेशनच्या कार्यकारी संचालक मंजुला सिंग, डायरेक्टर स्ट्रॅटिजिक इनिशिएटिव्हज अँड पार्टनरशिप्स अखिल पाळीअथ आणि अन्य वरिष्ठ प्रतिनिधी उपस्थित होते. या करारांतर्गत कुपोषणावर प्रभावी नियंत्रणासाठी विशेष भर देण्यात येणार आहे.

प्रधानमंत्री मातृ वंदना योजना (PMMVY) सारख्या थेट लाभ हस्तांतरण योजनांचा लाभ अधिकाधिक पात्र महिलांपर्यंत पोहोचवून त्यांचा प्रभावी वापर सुनिश्चित केला जाणार आहे. सुरुवातीच्या टप्प्यात पालघर, जालना, नंदुरबार, गडचिरोली आणि अमरावती या जिल्ह्यांमध्ये सधन अंमलबजावणी करण्यात येणार असून राज्यस्तरावर ही तांत्रिक सहाय्य दिले जाणार आहे. तसेच, CIFF कडून पोषण व सार्वजनिक आरोग्य तज्ज्ञांची नियुक्ती करून प्रभावी जनजागृती आणि संदेशवहनाला चालना दिली जाणार आहे. गर्भधारणेपासून बालकांच्या आयुष्यातील पहिल्या १,००० दिवसांदरम्यान योग्य पोषण आणि आरोग्य सवयी रुजवण्यासाठी व्यापक मोहीम राबविण्यात येणार आहे.

माथेरानच्या ए रिक्शा चालकांनो प्रवाशांना भेटीस धरू नका स्थानिकांमधून संताप, पर्यटकांमधून तीव्र नाराजी

अक्षराज : चंद्रकांत सुतार

दि.२७, माथेरान : दस्तुरी ते माथेरान रेल्वे स्टेशन पर्यंत ई रिक्शासाठी प्रति प्रवासी ३५ रुपये इतका दर केवळ अडीच किलोमीटर अंतराकरिता आकारण्यात येत असल्यामुळे दरदिवशी कमीतकमी जवळपास २ ते ३ हजार रुपयांची कमाई ई रिक्शा चालकांना होत असते. तर अन्य सुट्ट्यांच्या हंगामात त्यापेक्षाही अधिक उत्पन्न प्राप्त होते. शासन नियमानुसार अडीच किलोमीटर अंतरासाठी प्रति प्रवासी ३५ रुपये ही रक्कम जास्त आहे. परंतु अन्य वाहनांच्या तुलनेत एक स्वस्त वाहतुकीची सुविधा उपलब्ध झाल्यामुळे याबाबत कुणीही आक्षेप अथवा तक्रार करत नाहीत. बॅटरीवर चालणाऱ्या या ई रिक्शांची संख्या सद्यस्थितीत वीस इतकी असून यातील काही ई रिक्शा तांत्रिक कारणास्तव दुरुस्तीसाठी नेल्या जातात, काही ई रिक्शा चार्जिंग करिता उभ्या असतात. अनेकदा जेमतेम ७ ते ८ रिक्शा सुरळीत चालू असतात. स्वस्त आणि सुरक्षित जलद प्रवासाच्या दृष्टीने प्रवाशी ई रिक्शांची वाट पहात

उभे असतात. गावातील सर्वच मंडळी यामध्ये ह्या ई रिक्शांच्या सेवेला सुरुवातीपासून विरोधात आहेत ती मंडळी सुद्धा प्रामुख्याने याच सेवेला सहकुटुंब प्राधान्य देताना दिसत आहेत. येणाऱ्या पर्यटकांना, आबालवृद्ध नागरिकांना दस्तुरी नाक्यावर उन्हातान्हात रांगेत उभे राहावे लागते. त्यातच शासकीय अधिकारी, कर्मचारी आल्यास त्यांना प्रथमतः मोफत सेवेचे प्राधान्य त्यांच्या कार्यालयापर्यंत दिले जाते यावरून अनेकदा स्टँडवर कलह निर्माण होण्याच्या घटना घडत आहेत. माथेरान

रेल्वे स्टेशन आणि दस्तुरी नाक्यावर ऐनवेळी प्रवाशांची वाट पहात हे रिक्शा चालक उभे असतात.

त्यावेळी दुसऱ्या बाजूला रेल्वे स्टेशन जवळील स्टँडवर प्रवासी रिक्शांची वाट पहात असतात त्यावेळी दस्तुरी नाक्यावर असणारे रिक्शा चालक विना भाड्याचे यायला तयार नसतात त्यांना दोन्ही बाजूंनी भाडे हवे असते त्यासाठी रिकामे यायला सहसा कुणी तयार नसते त्यामुळेच प्रवाशांना ताटकळत रिक्शांची प्रतीक्षा करावी लागत आहे. बॅटरी वर चालणाऱ्या रिक्शा असताना देखील बहुतेक रिक्शा चालक प्रवाशांना सेवा उपलब्ध करून देण्यासाठी असमर्थता दर्शवत आहेत. ज्या स्थानिकांनी आर्थिक योगदान दिल्यामुळे, वेळोवेळी आंदोलनात सहभागी झाल्यामुळेच ह्या ई रिक्शा सुरू आहेत. ज्या ग्रामस्थांच्या सहकार्यामुळे आपली आर्थिक परिस्थिती सुधारली आहे याची जाणीव हे रिक्शा चालक आता पूर्णपणे विसरून गेले आहेत. त्यामुळे स्थानिकांसह पर्यटकांमधून तीव्र नाराजी व्यक्त केली जात आहे.

ठाणे जिल्ह्यात बाटली किंवा कॅनमध्ये पेट्रोल-डिझेल विक्रीवर बंदी; जिल्हाधिकाऱ्यांचे सक्त आदेश

अक्षराज : विनोद वास्कर

दि.२७, ठाणे : समाजमाध्यमांवर पेट्रोल आणि डिझेलचा तुटवडा निर्माण होणार असल्याच्या अफवा आणि बातम्या पसरत असल्याच्या पार्श्वभूमीवर ठाणे जिल्हा प्रशासनाने मोठा निर्णय घेतला आहे. जिल्ह्यात कायदा व सुव्यवस्था अबाधित राखण्यासाठी आणि सार्वजनिक सुरक्षिततेच्या दृष्टीने पेट्रोलसारख्या ज्वलनशील पदार्थांच्या मुक्त विक्रीमुळे कोणतीही अनुचित घटना घडू नये, यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना लागू करण्यात आल्या आहेत. ठाण्याचे जिल्हाधिकारी डॉ. श्रीकृष्ण पांचाळ यांनी पेट्रोलियम नियम २००२ मधील तरतुदीनुसार जिल्ह्यातील सर्व पेट्रोल पंपांवरून खुल्या स्वरूपात इंधन विक्री करण्यास तातडीने मनाई केली आहे.

पेट्रोल पंपावर या गोष्टी करणे बंधनकारक...

जिल्हाधिकाऱ्यांनी निर्गमित केलेल्या या आदेशानुसार, आता जिल्ह्यातील सर्व पेट्रोल पंप चालकांना पेट्रोल किंवा डिझेल केवळ वाहनांच्या इंधन टाकीमध्येच वितरित करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. कोणत्याही परिस्थितीत ग्राहकांना प्लास्टिकच्या बाटल्या, कॅन, डबे किंवा अन्य कोणत्याही प्रकारच्या भांड्यांमध्ये सुटे पेट्रोल अथवा डिझेल विकता येणार नाही.

या नियमाचे उल्लंघन करणे

बेकायदेशीर असून, पंपावरील सुरक्षितता जपण्यासाठी सर्व पेट्रोल पंप परिसरात सीसीटीव्ही यंत्रणा चोवीस तास कार्यरत ठेवणे आणि इंधन विक्रीच्या नोंदी नियमित ठेवणे आता अनिवार्य करण्यात आले आहे.

नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या व्यक्ती किंवा संस्थेवर कडक कारवाई...

या आदेशाची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याची संपूर्ण जबाबदारी

संबंधित पेट्रोल पंप मालक आणि व्यवस्थापकांची असणार आहे. हा आदेश २७ मार्च २०२६ पासून तात्काळ प्रभावाने लागू झाला असून, पुढील सूचना मिळेपर्यंत तो प्रभावी राहील. या नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या व्यक्ती किंवा संस्थेवर पेट्रोलियम नियम २००२, भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता २०२३ आणि आपत्ती व्यवस्थापन कायदा २००५ मधील तरतुदीनुसार कठोर दंडात्मक व फौजदारी कारवाई केली जाईल, असा इशारा प्रशासनाने दिला आहे.

या मोहिमेत पोलिसांचीही भूमिका महत्त्वाची असून ठाणे शहर, नवी मुंबई आणि मिरा-भाईंदरचे पोलीस आयुक्त तसेच ठाणे ग्रामीण पोलीस अधीक्षकांना आवश्यक कार्यवाहीसाठी सूचित करण्यात आले आहे. तसेच पेट्रोल कंपन्यांनी याकडे लक्ष देण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

नव्या ध्येयाने...नव्या दिशेने... चिमुरात काँग्रेस क्रांती घडवणार - आ. वडेटीवार

काँग्रेस कार्यकर्ता मेळाव्यात भाजप सह विविध पक्षातील पदाधिकारी व कार्यकर्त्यांचा पक्ष प्रवेश

अक्षराज : नितेश पाटील

दि.२७, चिमूर (चंद्रपूर) : काँग्रेस पक्षाने सन्मान दिला. प्रतिनिधित्व दिले. प्रतिष्ठा दिली मात्र पक्षनिष्ठेची लक्त्रे वेशीवर टांगून पळ काढणाऱ्यांनी पक्षाचा विश्वासघात केला. तर चिमूर विधानसभा क्षेत्राच्या सर्वांगीण विकासाला स्थानिक लोकप्रतिनिधीकडून खीळ पूर्णतः बसली असून येत्या काळात चिमुरात नव्या ध्येयाने नव्या दिशेने काँग्रेस पक्ष क्रांती घडवून इतिहास रचना असे प्रतिपादन विधिमंडळ पक्षनेते

आमदार विजय वडेटीवार यांनी केले. ते चिमूर येथे आयोजित काँग्रेस कार्यकर्ता मेळावा व पक्ष प्रवेश कार्यक्रमात अध्यक्ष म्हणून बोलत होते. आयोजित कार्यकर्ता मेळावा व पक्षप्रवेश सोहळ्यास काँग्रेस सेवादल प्रदेश सचिव प्रा. राम राऊत, काँग्रेस प्रदेश ओबीसी संघटक धनराज मुंगले, तालुका काँग्रेस अध्यक्ष विजय गावंडे, माजी तालुका अध्यक्ष संजय घुटके, जुनेद खॉन, गजानन बुटके, खमराज मरसकोल्हे, विजय घरात, विनोद बोरकर, राजू लोणारे, वामनराव

सावसाकडे, माधवजी शिंगारे, यांचेसह चिमूर नगर परिषदेचे नगरसेवक, भिसेी नगर पंचायतीचे पदाधिकारी, सर्कल प्रमुख मंचावर उपस्थित होते. यावेळी चिमूर तालुक्यातील भाजप सह विविध पक्षातील पदाधिकारी, कार्यकर्त्यांनी विधिमंडळ पक्षनेते आ विजय वडेटीवार यांच्या प्रमुख उपस्थितीत काँग्रेस पक्षात प्रवेश केला. आयोजित कार्यक्रमास तालुक्यातील काँग्रेस बूथ प्रमुख, ग्राम काँग्रेस अध्यक्ष यांचेसह हजारोंच्या संख्येने

काँग्रेस पदाधिकारी, महिला आघाडीच्या पदाधिकारी व कार्यकर्ते उपस्थित होते. पुढे बोलताना आ.विजय वडेटीवार म्हणाले की, राज्यात लुटारूंचे सरकार बसले आहे राज्य कर्जबाजारी झाले असताना संपूर्ण राज्यासह देशात महागाई बेरोजगारीने डोके वर काढले आहे. राज्यांच्या मंत्र्यांना कुठलाही निर्णय घेण्याचे अधिकार नसून आर एस एस चे प्रतिनिधी मंत्र्यांच्या अगोदर फाईल तपासतात असा घनाघातही त्यांनी यावेळी सरकार वर केला. काँग्रेस हे एक धर्मनिरपेक्ष विचारधारा असून सर्वसामान्य जनतेला न्याय व अधिकार मिळवून देण्यासाठी आमचे नेते राहुल गांधी लढा देत आहे. आरक्षणाबाबतही सरकार विरोधी धोरण पाळत असून

सर्व बहुजनांच्या हक्कावर गदा आणण्याचे षडयंत्र रचले जात आहे. चिमूर हे माझे हक्काचे घर असून पुन्हा या क्षेत्रात काँग्रेस क्रांती घडविणार असा विश्वास त्यांनी यावेळी व्यक्त केला. यावेळी प्रशांत डवले यांना चिमूर विधानसभा युवक काँग्रेस अध्यक्ष पदाचे नियुक्ती पत्र देण्यात आले.

तत्पूर्वी पक्षप्रवेश सोहळा पार पडला यात माजी जिल्हा परिषद सदस्य विजय घरात, सुहास ठावरी, विलास दडमल, बडू सावसाकडे, दत्त नन्नवरे, महादेव दडमल, वैशाली करारे, कुंदन पडवेकर, गुरुदास रोकडे, अंबादास बारकर, रणजीत सावसाकडे, रघुनाथ धारणे, चिंधुजी वाढई यांचेसह शेकडो पदाधिकारी व कार्यकर्त्यांनी काँग्रेस पक्षात प्रवेश केला.

रामनवमीच्या निमित्त ओंकारेश्वर मंदिर परिसरातील रस्ते विकासाचा संकल्प; आ.मोरेच्या हस्ते भूमिपूजन संपन्न

अक्षराज : विनोद वास्कर

दि.२७, शिल्फाटा (ठाणे) : रामनवमीच्या शुभ दिनी कल्याण-शिल्फाटा, पोलीस स्टेशन शेजारील प्रसिद्ध ओंकारेश्वर मंदिर परिसरातील रस्त्याचे भूमिपूजन कल्याण ग्रामीणचे आमदार राजेश मोरे यांच्या शुभहस्ते संपन्न झाले.

अनेक वर्षांपासून या भागात डोंगराळ परिसर असल्यामुळे

भाविकांना मंदिरापर्यंत पोहोचताना

रस्त्याअभावी मोठ्या अडचणींना सामोरे जावे लागत होते. भाविकांची ही गैरसोय ओळखून आमदार राजेश मोरे यांनी त्यांच्या 'आमदार निधीतून' या रस्त्यासाठी निधी उपलब्ध करून दिला आहे.

या विकासाकामामुळे भाविकांचा प्रवास आता सुखकर होणार आहे. याप्रसंगी नगरसेवक बाबाजी पाटील, नगरसेविका अर्चनाताई निलेश पाटील,

मंदिराचे महाराज, दिवा उपविभाग प्रमुख निलेश पाटील, बाबुराव पाटील, सावंत ठाकूर, दीपेश पाटील यांच्यासह प्रभागातील अनेक प्रतिष्ठित ग्रामस्थ आणि शिवसैनिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

रस्त्याचा प्रश्न मार्गी लावल्याबद्दल सर्व नगरसेवकांनी आणि परिसरातील भक्तगणांनी आमदार राजेश मोरे साहेबांचे मनःपूर्वक आभार मानले.

हत्तीरोग निर्मूलनासाठी 'ट्रीपल ड्रग थेरपी' (आयडीए) मोहिमेला वेग - मुख्यमंत्री

अक्षराज : जे.के.पोळ

दि.२७, मुंबई : महाराष्ट्रासह देशभरात हत्तीरोग (लिम्फेटिक फिलेरियासिस) निर्मूलनासाठी 'ट्रीपल ड्रग थेरपी' (आयडीए) अर्थात आयव्हरम व्हिन, डीईसी (डायझिलकार्बामाझीन) आणि अल्बेंडाझोल या औषधांच्या संयुक्त उपचाराला गती देण्यात येत आहे. केंद्र शासनाने २०२७ पर्यंत भारतातून फिलेरियासिसचा पूर्णतः नायनाट करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. या मोहिमेत राज्य शासनाने सक्रिय सहभाग घेतला असल्याची माहिती मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिली.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले की, विशेषतः दुर्लक्षित असलेल्या फिलेरियासिससारख्या आजारंवर प्रभावी उपाययोजना करण्यासाठी केंद्रीय आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालयाने सुरुवात केली होती. देशात २०१७ मध्ये सर्वात प्रथम महाराष्ट्रात विशेषतः विदर्भातील जिल्ह्यांना या औषधोपचारासाठी सर्वोच्च प्राधान्य देण्याची केंद्र शासनकडे विनंती केली होती.

यामुळे महाराष्ट्रातील, विशेषतः विदर्भातील आदिवासी व ग्रामीण भागातील लोकांचे दुःख मोठ्या प्रमाणात कमी होण्यास मदत होत आहे. तसेच, भारतातून फिलेरियासिस निर्मूलन करण्याच्या पंतप्रधानांच्या स्वप्नपूर्तीतही मोठा वाटा उचलून या उपक्रमात महाराष्ट्र शासन पूर्ण सहकार्य देत आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले, केंद्रीय आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालयाच्या माध्यमातून देशातील १२ राज्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर 'मास ड्रग अॅडमिनिस्ट्रेशन' (एमडीए) मोहिम राबवली जात असून, त्यामध्ये महाराष्ट्राचाही समावेश आहे. या मोहिमेत

पात्र नागरिकांना दरवर्षी प्रतिबंधात्मक औषधे दिली जातात, ज्यामुळे रोगाचा प्रसार रोखण्यास मदत होते. राज्यामध्ये विशेष म्हणजे, काही निवडक जिल्ह्यांमध्ये पारंपरिक दोन औषधांपैकी 'ट्रीपल ड्रग थेरपी' (आयडीए) वापरली जात आहे. ही उपचारपद्धती अधिक प्रभावी मानली जाते आणि कमी कालावधीत रोग नियंत्रणात आणण्यास मदत करते.

महाराष्ट्रातील विदर्भ विभागात हत्तीरोगाचा मोठा प्रादुर्भाव असून, गडचिरोली, भंडारा, चंद्रपूर यासारख्या जिल्ह्यांमध्ये विशेष मोहिमा राबवण्यात येत आहेत. राज्यात सुमारे ५५ लाख नागरिकांना या औषधोपचाराचा लाभ देण्याचे लक्ष्य ठेवण्यात आले आहे. तज्ज्ञांच्या मते, 'आयडीए' उपचारामुळे मायक्रोफिलेरिया (परजीवी) कमी करण्यास अधिक परिणामकारक मदत होते, त्यामुळे रोगाचा प्रसार लवकर थांबवता येतो.

राज्य शासनाकडून नागरिकांना आवाहन करण्यात येत आहे की, अफवांवर विश्वास न ठेवता आरोग्य कर्मचाऱ्यांच्या देखरेखीखाली ही

औषधे घ्यावीत. समाजाच्या सक्रिय सहभागाशिवाय फिलेरियासिस निर्मूलन शक्य नसल्याचे ही स्पष्ट करण्यात आले आहे. महाराष्ट्रातील या आजाराला प्रादुर्भाव हा नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, वर्धा, गडचिरोली, अमरावती, अकोला, लातूर, धाराशिव, सोलापूर, जळगाव, सिंधुदुर्ग, नांदेड, ठाणे, पालघर, नंदुरबार, सोलापूर आणि यवतमाळ या १८ जिल्ह्यात या रोगाचा प्रादुर्भाव आहे. फेब्रुवारी २०२६ च्या ताज्या अहवालानुसार, महाराष्ट्रातील हत्तीरोगाच्या एकूण प्रकरणांपैकी सुमारे ७५ टक्के रुग्ण एकट्या नागपूर विभागात आहेत.

सर्वाधिक प्रभावित ५ जिल्हे : भंडारा, चंद्रपूर, नागपूर, गडचिरोली आणि गोंदिया.

ट्रीपल ड्रग पॉलिसी (आयडीए) यशाचा दर :

नागपूर ग्रामीण भागात या मोहिमेमुळे सूक्ष्मजंतूंचा प्रसार दर (एमएफ रेट) २०१४ मधील ४.९१ टक्क्यावरून २०२४ पर्यंत एक टक्क्यापेक्षा कमी आणण्यात यश आले आहे.

थोडक्यात

सामाजिक कार्यकर्ते यशवंतराव जगताप यांचे निधन

अक्षराज : सुरेश संकपाळ

दि.२७, पाटण (सातारा) :

पाटण सामाजिक कार्यकर्ते विश्व हिंदू परिषद जिल्हा उपाध्यक्ष, मराठा क्रांती मोर्चा जिल्हा समन्वयक, सुंदर स्वराज्य प्रतिष्ठान सुंदरगड संवर्धन समिती उपाध्यक्ष, पाटण एज्युकेशन सोसायटीचे उपाध्यक्ष, नूतन तरुण मंडळाचे सदस्य, कमलेश्वर प्रतिष्ठानचे संस्थापक यशवंतराव (बाळासाहेब) जगताप (बाबा) वय- ६३ यांचे शुक्रवारी सकाळी ६ वा. सुमारास हृदयविकाराच्या तीव्र झटक्याने निधन झाले. निधनाची बातमी समजताच निवासस्थानी अंत्यदर्शनासाठी एकच गर्दी झाली. यांच्या निधनाने पाटण शहर व परिसरात हळहळ व्यक्त होत आहे. यशवंतराव जगताप (बाबा) यांना श्रद्धांजली म्हणून शनिवारी दिवसभर उत्स्फूर्त पाटण बंद ठेवण्याचा निर्णय सर्व व्यापारी, व्यावसायिक, सर्व सामाजिक संघटना यांनी घेतला आहे. तर लायब्ररी चौक पाटण येथे सकाळी १० वा. शोकसभेचे आयोजन करण्यात आले आहे. यशवंतराव जगताप (बाबा) समाजात केवळ एक व्यक्ती नाही, तर एक विचार, एक आधारस्तंभ आणि एक प्रेरणादायी नेतृत्व गमावलेची भावना अंत्यदर्शनासाठी जमलेल्या समाजातून व्यक्त होत होती. समाजाचे उन्नतीसाठी त्यांनी घेतलेले कष्ट, दिलेला वेळ, आणि मराठा समाजाला एकत्र आणण्याची त्यांची तळमळ ही खरोखरच सिंहाचा वाटा होती. त्यांनी केवळ संघटना उभी केली नाही, तर एक कुटुंब निर्माण केले. जिथे एकमेकांना आधार, मार्गदर्शन आणि आपुलकी मिळते. त्यांचे नेतृत्व हे नेहमीच स्पष्ट, निःस्वार्थ आणि दूरदृष्टी असलेले होते. प्रत्येक अडचणीच्या वेळी बाबा आहेत ना हा विश्वासच समाजासाठी साठी मोठा धीर होता.

आज तोच आधार हरपल्याची जाणीव प्रत्येकाच्या मनात पोकळ करून जाते. यशवंतराव जगताप (बाबा) यांच्या साधेपणात महानता होती, त्यांच्या शब्दांत अनुभव होता. आणि त्यांच्या कृतीत माणुसकी होती. त्यांनी दिलेले संस्कार, शिकवलेली एकजूट आणि समाजाबद्दलची निष्ठा हीच त्यांच्या आठवणींची खरी ओळख राहिल. आज ते आपल्यात नाहीत, पण त्यांनी घालून दिलेला मार्ग, त्यांचे विचार आणि त्यांची शिकवण कायम समाजा सोबत राहिल आणि त्याच मार्गावर चालत राहणे हीच त्यांना खरी श्रद्धांजली ठरेल. अशी भावना अंत्यदर्शनासाठी जमलेल्या मित्रपरिवाराकडून यशवंतराव जगताप (बाबा) यांच्या प्रति व्यक्त होत होती. त्यांच्या पश्चात पत्नी, मुलगा, मुलगी, सुन, नातवंडे असा परिवार आहे. रक्षा विसर्जन रविवारी सकाळी ९.३० वा. पाटण स्मशानभूमी येथे आहे.

श्रीराम महाजन यांचे 'माझे अक्षर, माझी ओळख' पुस्तकांचे प्रकाशन सोहळा संपन्न

अक्षराज : आदिनाथ देशमुख

दि.२७, मुंबई (चेंबूर) : अक्षरसाधना पब्लिकेशन प्रकाशित श्रीराम साहेबराव महाजन लिखित 'माझे अक्षर, माझी ओळख' पुस्तक प्रकाशन सोहळा चेंबूर कर्नाटका हायस्कूल मध्ये उत्साहात संपन्न झाला. कार्यक्रमांची सुरुवात दीप प्रज्वलन व सरस्वती पूजनाने करण्यात आली, चेंबूर कर्नाटका हायस्कूलच्या विद्यार्थ्यांनी स्वागत गीताने कार्यक्रम सुरू झाले. यावेळी आलेल्या पाहुण्यांचे स्वागत केले. गणेश वंदना, गुरुवंदना, लावणी नृत्यांनी कार्यक्रमाची जल्लोषात सुरुवात करण्यात आली. त्यानंतर महाजन सरांचा जीवन प्रवास यावर डॉक्युमेंटरी फिल्म दाखवण्यात आली. आलेल्या पाहुण्यांचा परिचय सुप्रसिद्ध सूत्रसंचालिका अनघा जाधव यांनी करून दिला. प्रमुख पाहुण्यांचे स्वागत श्रीराम महाजन व मेधा महाजन यांनी सन्मानचिन्ह, शाल, पेपर

बुके, पुस्तक देऊन केले.

या कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून चंद्रकांत एस. नाईक (अध्यक्ष, चेंबूर कर्नाटका संघ), डॉ. गणेश तरतरे. (सर जे.जे.स्कूल ऑफ आर्ट, माजी प्राध्यापक/प्रसिद्ध चित्रकार/लेखक, डॉ. गजानन सिताराम शेपाळ चित्रकार/रां चिकित्सक/प्रकाशक/लेखक, राम कस्तुरे आंतरराष्ट्रीय कीर्तीचे सुलेखनकार, सु.बा.माळी सेवानिवृत्त, शिक्षण उपसंचालक आयुक्त कार्यालय, पुणे महाराष्ट्र, डॉ. गीतांजली सालियन प्राचार्या, चेंबूर कर्नाटका हायस्कूल, चेंबूर मुंबई उपस्थित होते. तसेच शाळेचा उपप्राचार्या अर्चना पुजारी, पर्यवेक्षिका निशा विश्वकर्मा, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी, कला शिक्षक, पत्रकार, कवी, लेखक, आजी व माझी विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

श्रीराम महाजन यांनी पुस्तकाविषयी

संपूर्ण माहिती त्यांच्या मनोगतात व्यक्त केली. हे पुस्तक माझे संपूर्ण जीवन, कला प्रवास त्यांच्या संपन्नतेची व समाधानाची वाटचाल करित आहे. ते माझे वडिल (नाना) कै.साहेबराव रामचंद्र महाजन यांच्या पवित्र स्मृतीस व आई श्रीमती द्वारकाबाई महाजन यांच्या चरणी त्यांनी अर्पण केले. नवीन पिढी अक्षरांपासून दूर चालली आहे, त्यांना पुन्हा एकदा अक्षरांचे ओळख व्हावी, त्यांचे अक्षर स्वच्छ, सुंदर, कळणदार व्हावे यासाठी हे पुस्तकांची निर्मिती केली आहे, असे लेखन महाजन सरांनी यावेळी

बोलतांना सांगितले.सर्व प्रमुख पाहुण्यांनी पुस्तकाविषयी सुरेख आपली मते मांडली राम कस्तुरी यांनी अक्षर लेखनावर सुंदर माहिती दिली. हर्षाली नलावडे व संग्राम इंगळे या विद्यार्थ्यांनी सरांविषयी सुंदर अशी माहिती आपल्या भाषणात दिली. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन अनघा जाधव यांनी केले. आभार प्रदर्शन मेधा महाजन यांनी केले. हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी प्रमोद कुरणे, गजानन पाटील, राजू आवाडे, जितेंद्र आहिरराव, समाधान रोकेडे यांनी अधिक परिश्रम घेतले.

रामनवमी शोभायात्रेचे गांधी चौकात आ.जोरगेवार यांच्याकडून जल्लोषात स्वागत

अक्षराज : वसंत चडस्कर

दि.२७, चंद्रपूर : राम नवमीच्या पवित्र आणि उत्साहपूर्ण पर्वानिमित्त चंद्रपूर शहरातून भव्य आणि आकर्षक शोभायात्रा काढण्यात आली. धार्मिक घोषणांनी, ढोल-ताशांच्या गजरात तसेच विविध मंडळांच्या देखण्या झांकींनी संपूर्ण शहर भक्तिमय वातावरणात न्हाऊन निघाले.

सदर शोभायात्रा गांधी चौकात पोहोचताच भारतीय जनता पार्टी, चंद्रपूर महानगरच्या स्वागत मंचावरून आ. किशोर जोरगेवार यांनी शोभायात्रेचे जल्लोषात स्वागत केले. यावेळी भारतीय जनता पार्टीचे पदाधिकारी, नगरसेवक आणि कार्यकर्त्यांची मोठ्या संख्येने उपस्थिती होती.

सायंकाळी ७ वाजता सदर

शोभायात्रेला सुरुवात झाली शहरातील प्रमुख मार्गावरून मार्गक्रमण करत ही शोभायात्रा गांधी चौक येथे पोहोचली. या ठिकाणी भारतीय जनता पार्टी, चंद्रपूर महानगरच्या वतीने भव्य स्वागत मंच उभारण्यात आला होता. शोभायात्रा मंचाजवळ येताच आ. किशोर जोरगेवार यांनी विविध मंडळांच्या वतीने सादर करण्यात आलेल्या झांकी, रथ आणि

पारंपरिक सादरीकरणांचे स्वागत केले. यावेळी भारतीय जनता पार्टीच्या वतीने पिण्याच्या पाण्याची ही व्यवस्था करण्यात आली होती.

यावेळी आ. किशोर जोरगेवार यांनी उपस्थित नागरिकांना राम नवमीच्या शुभेच्छा देत, अशा धार्मिक आणि सांस्कृतिक कार्यक्रमांमुळे समाजात एकता, बंधुभाव आणि सकारात्मक ऊर्जा

निर्माण होते. चंद्रपूरची ही परंपरा कायम टिकून राहावी, असे मत व्यक्त केले.

शोभायात्रेत सहभागी झालेल्या विविध मंडळांचे, युवकांचे आणि कार्यकर्त्यांचे त्यांनी विशेष अभिनंदन केले. त्यांच्या सर्जनशीलतेमुळे आणि परिश्रमांमुळे शोभायात्रेला एक वेगळे आकर्षण प्राप्त झाले असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

दरम्यान, शहरातील अनेक सेवाभावी संस्थांच्या वतीने विविध ठिकाणी शीतपेय, पाणी आणि भोजनदानाचे पेंडाल उभारण्यात आले होते. उन्हाळ्याच्या पार्श्वभूमीवर या उपक्रमांमुळे नागरिकांना मोठा दिलासा मिळाला. आ. किशोर जोरगेवार यांनी या पेंडालांना भेट देऊन स्वयंसेवकांचे कौतुक केले आणि त्यांच्या सेवाभावी कार्याचा गौरव केला.

पोटहिस्सा मोजणी पथदर्शी प्रकल्पात बल्लारपूर तालुक्यातील ५ गावांचा समावेश

अक्षराज : वसंत चडस्कर

दि.२७, बल्लारपूर (चंद्रपूर) : राज्यातील जमीनीचे नकाशे आणि सातबारा यामधील तफावत दुरु करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या विशेष सहाय योजना २०२४-२५ अंतर्गत महत्वाकांक्षी पाऊल उचलण्यात आले आहे.

जमिनीची पोटहिस्सा मोजणी आणि नकाशा अद्ययावत करण्याच्या पथदर्शी प्रकल्पासाठी नागपूर विभागातील चंद्रपूर जिल्ह्यातील बल्लारपूर या तालुक्याची पहिल्या टप्प्यात निवड करण्यात आली आहे. राज्यातील प्रत्येक महसूल

विभागातून तीन तालुक्यांची या प्रकल्पासाठी निवड झाली असून एकूण १८ तालुक्यांमध्ये हा अद्ययावतीकरणचा उपक्रम राबविला जाणार आहे. जमिनीच्या सध्याच्या धारकाप्रमाणे पोटहिस्सा मोजणी करून शासकीय अभिलेख अद्ययावत करणे हा यामागचा मुख्य उद्देश

आहे.

बल्लारपूर तालुक्यातील ५ गावांची या प्रकल्पाच्या सुरुवातीच्या टप्प्यासाठी निवड करण्यात आलेली आहे. यामध्ये १) आष्टी २) कळमना ३) जोगापूर ४) कोटीमत्ता ५) कोटीतुकुम या गावाची निवड करण्यात आलेली आहे.

प्रकल्पाचे फायदे ७/१२ आणि नकाशा यातील विसंगती संपल्यामुळे जमीनीचे व्यवहार पारदर्शक होतील, पोटहिस्सा मोजणीमुळे जमिनीच्या सिमावरून होणारे वाद कमी होतील आणि शेतक-यांना त्यांच्या जमिनीचा अचुक डिजीटल नकाशा उपलब्ध

होईल. प्रदिप जगताप जिल्हा अधीक्षक भूमि अभिलेख चंद्रपूर यांनी दिलेल्या माहितीनुसार निवडलेल्या ५ ही गावातील सर्व नंबराचे नकाशे, गटनकाशे, टिपण, आणि पोटहिस्सा नकाशे यांचे स्कॅनिंग व डिजीटायझेशनचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे.

या डिजीटल डेटाची पडताळणी देखील पूर्ण झाली असून पुढील कार्यवाहीसाठी प्रशासन सज्ज झाले आहे. तसेच सर्व खातेदारांनी पोटहिस्सा मोजणी पथदर्शी प्रकल्पाचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन अनिल द. देशमुख उपअधीक्षक भूमि अभिलेख बल्लारपूर यांनी केले आहे.

२९ मार्चला श्री साईमंदिर वर्धापन दिनानिमित्त भव्य शोभायात्रा

अक्षराज : दिवाकर घेर

दि.२७, नागपूर : दरवर्षीप्रमाणे यंदाही भानेगाव येथील श्री साई मंदिर वर्धापन दिनानिमित्त पालखी सोहळा व भव्य शोभायात्रेचे आयोजन दिनांक २९ मार्च २०२६ रोजी मंगळवारला सायंकाळी ६.०० ते रात्री १०.०० वाजे पर्यंत करण्यात आले आहे. यासंदर्भात मंदिर व्यवस्थापन कमिटीने नुकताच जय्यत तयारीचा आढावा घेतला असून शोभायात्रा मार्गावर ठिकठिकाणी जोरदार स्वागत करण्यात येणार आहे. श्री साईबाबा मूर्तीची प्राणप्रतिष्ठा रामनवमीच्या तिसऱ्या दिवशी १७ एप्रिल २००७ साली भानेगाव येथील श्री साई मंदिरात करण्यात आली होती. हा दिवस वर्धापन दिन म्हणून साजरा केल्या जातो. मागील अनेक वर्षांपासून श्री साई मंदिरात अविरत शोभायात्रा आयोजित करण्यात येते श्री साई मंदिर वर्धापन दिनानिमित्त रविवारला पहाटे ४.३० वाजता श्री साईचे मंगल स्नान, ५.०० वाजता श्री साईचा अभिषेक, ६.०० वाजता श्री साईची आरती, १०.०० वाजता भजन, दुपारी १२.०० वाजता मध्यान्ह आरती, २.०० वाजता कीर्तन, सायंकाळी ६.०० वाजता श्री साईची आरती व त्यानंतर ६.३० ते रात्री १०.०० शोभायात्रा आयोजित करण्यात आली आहे. शोभायात्रेत भजन मंडळ, ११ घोडे, २ उंट, १० डिस्को लाईट बग्गी, बाबूळगाव बॅंड, आकर्षक रोषणाई, राम लक्ष्मण सीता, छत्रपती शिवाजी महाराज, संभाजी महाराज, महाराणा प्रताप, बाजीराव पेशवे, झाशीची राणी, जिजा माता, मावळे व श्री साईबाबा वेशभूषेत सजीव पात्र सामील करण्यात आले आहेत.

शोभायात्रा श्री साई मंदिर भानेगाव, शिक्षक कॉलनी, उपासे ले आऊट, नवीन बिना, आझाद चौक प्रकाश नगर, राम मंदिर, पोलीस स्टेशन, रेल्वे चौकी मुख्य बाजारपेठ, अन्नामोड आदि परिसरातून भ्रमण करून श्री साई मंदिर भानेगाव येथे समापन करण्यात येणार आहे. यावेळी महाप्रसाद वितरित करण्यात येणार आहे. शोभायात्रेत मोठ्या संख्येने उपस्थित राहण्याचे आवाहन श्री साई मंदिर व हनुमान मंदिर पंच कमिटीच्या वतीने करण्यात आले आहे.

